

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 30 marca 2021 r.

DOZIK-5.053.2.2020

Pan
Aleksander Pocięj
Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo Pana Przewodniczącego z dnia 30 września 2020 r. (znak BPS.DKS.KPCPP.0330.28.2020) zawierające prośbę o przedstawienie stanowiska w sprawie treści zawartych w petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, celem stworzenia możliwości uwierzytelnienia podpisu konsumenta oraz potwierdzenia danych identyfikujących jego dokument, w oświadczeniu dołączonym do umowy o kredyt konsumencki (P10-30/20), uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Na wstępie pragnę poinformować, że Prezes UOKiK rozpatrywał analogiczną petycję (petycja nr 29 z dnia 26 lutego 2020 r.)¹, na którą udzielił wnioskodawcy odpowiedzi pismem z dnia 26 maja 2020 r. (znak DOZIK-5.053.2.2020/BK).

W odniesieniu do przedmiotu petycji, w pierwszej kolejności pragnę podkreślić, że kradzież tożsamości jest istotnym problemem występującym na polskim rynku, przeciwdziałanie któremu wymaga działań na wielu płaszczyznach. Z informacji

---

¹ Treść petycji oraz odpowiedzi na petycję dostępna jest pod adresem: https://www.uokik.gov.pl/petycje.php?news_id=16308

posiadanych przez UOKiK wynika, iż w dużej części problem ten ujawnia się w przypadku umów zawieranych na odległość (np. tzw. pożyczki przez Internet) i przejawia się w zawieraniu takich umów z wykorzystaniem danych konsumentów uzyskanych w sposób sprzeczny z prawem.

W kontekście powyższego, należy wskazać, iż UOKiK uczestniczy w pracach powołanej przez Ministerstwo Cyfryzacji grupy roboczej zajmującej się problematyką kradzieży tożsamości. W ramach dotychczasowych prac Prezes UOKiK zaproponował m.in. poszerzenie obowiązków związanych z weryfikacją tożsamości kredytobiorców oraz zmiany w procedurze cywilnej nakładające na wierzycieli dochodzących zapłaty z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ciężar wykazania (nawet bez zarzutu ze strony pozwanego), że osoba wskazana jako dłużnik faktycznie zawarła umowę pożyczki. Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że w trakcie posiedzenia w dniu 14 października 2020 r. sejmowa Komisja ds. Petycji, która również rozpatrywała petycję będącą przedmiotem pisma Pana Przewodniczącego, poinformowała o zamiarze przedłożenia dezyderatu skierowanego do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dotyczącego przeciwdziałania zjawisku kradzieży tożsamości.

Odnosząc się natomiast do propozycji zmiany legislacyjnej zaproponowanej w petycji, pragnę wyjaśnić iż obowiązek zawarcia w umowie o kredyt konsumentki oświadczenia kredytodawcy, który poświadcza własnoręczność podpisu konsumenta i dane identyfikujące dokument, na podstawie którego kredytodawca stwierdził tożsamość konsumenta, nie wydaje się rozwiązaniem umożliwiającym skuteczne przeciwdziałanie temu zjawisku. W pierwszej kolejności należy wskazać, że problem kradzieży tożsamości stanowi zagrożenie przede wszystkim w odniesieniu do umów zawieranych przez Internet, a więc bez fizycznej obecności konsumenta w siedzibie przedsiębiorcy. Tym samym potwierdzenie własnoręczności podpisu konsumenta nie stanowi bariery w posłużeniu się jego danymi w trakcie zawierania umowy na odległość, kiedy to konsument nie składa podpisu na dokumencie. W ocenie Prezesa UOKiK, do przeciwdziałania problemowi może przyczynić się przede wszystkim poszerzenie obowiązków kredytodawcy związanych z weryfikacją tożsamości konsumenta oraz przeniesienie na przedsiębiorcę ciężaru dowodu, że osobą która faktycznie zawarła umowę był dany konsument.

Niezależnie od powyższego, pragnę zwrócić uwagę, że wprowadzenie do ustawy o kredycie konsumentkim obowiązku zawarcia w umowie informacji o sposobie w jaki została zweryfikowana tożsamość konsumenta może zostać uznane za naruszenie przepisów dyrektywy 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumentki. Należy bowiem wyjaśnić, iż art. 10 ust. 2 tej dyrektywy zawiera katalog obowiązkowych elementów umowy o kredyt

konsumencki i nie zawiera odniesienia do informacji na temat sposobu stwierdzenia przez kredytodawcę tożsamości konsumenta. Jednocześnie art. 22 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE przewiduje natomiast, iż *w zakresie w jakim dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione.*

Podsumowując, Prezes UOKiK dostrzega wagę problemu kradzieży tożsamości i deklaruje gotowość do współpracy we wszelkich inicjatywach zmierzających to przeciwdziałania jego występowaniu w obrocie. Niemniej jednak, powyższe wymaga działań wykraczających poza rozwiązanie legislacyjne zaproponowane w omawianej petycji. Jednocześnie, pragnę wyrazić nadzieje, że przedstawione wyżej stanowisko okaże się pomocne w pracach Komisji.

Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/